

Græsk C – valgfag, august 2017

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Græsk er et videns- og kundskabsfag, et færdighedsfag og et kulturfag. Disse sider af faget er ligeværdige, betinger gensidigt hinanden og sikrer faglig dybde. Faget omhandler antikken som grundlag for senere perioders kultur og forestillingsverden og beskæftiger sig med græske originaltekster og monumenter, hvori værdier, begreber og formsprog, der blev normgivende for senere perioders kunst, litteratur, tænkning og værdier, kommer til udtryk. Græsk åbner derfor for et førstehåndskendskab til antikken og dens efterliv såvel europæisk som globalt.

1.2. Formål

Fagets forskellige discipliner bidrager til elevernes almindelse og studiekompetence. Gennem arbejdet med centrale græske tekster og monumenter fra antikken og med tekster og monumenter, der kan perspektivere dem, opnår eleverne viden, kundskaber og færdigheder i forhold til græsk sprog og kultur med vægt på evnen til at se lange linjer og forbindelser mellem antikken og senere kultur. Faget sætter eleverne i stand til at analysere og fortolke tekster og monumenter i en historisk kontekst og giver dem begreber til at forstå og reflektere over deres egen og andre kulturer. Faget introducerer eleverne for antikken som den første af en række perioder, hvor udforskning af forholdet mellem menneske, natur og samfund udgør en forudsætning for individets dannelse. Faget giver desuden eleverne en grundlæggende forståelse for diskussioner om samfundsindretning og demokrati i antikken og nutiden. Undervisningen i græsk C styrker den sproglige fantasi og giver en systematik, som er effektiv for beherskelsen af dansk og for tilegnelsen af fremmedsprog. Det grundige arbejde med teksterne, hvor opmærksomhed på detaljen hele tiden er nødvendig for forståelsen af helheden og omvendt, giver eleverne gode studievaner og styrker deres studiekompetence.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Eleverne skal kunne:

- oplæse og oversætte lettere græske tekster til dansk med brug af fagets hjælpemidler
- sætte teksterne ind i deres historiske, samfundsmæssige og kulturelle kontekst og forholde sig til deres betydning i senere kultur
- begrunde oversættelsen i en syntaktisk analyse
- anvende morfologisk viden til at genkende de almindelige former i attisk græsk
- identificere centrale ord og begreber i de græske tekster og genkende dem som fremmedord, låneord og oversættelseslån i andre sprog, herunder videnskabsprogene
- anvende viden om græsk sprog til at diskutere ligheder og forskelle mellem græsk og dansk
- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

- lettere græske originaltekster, eventuelt suppleret med lettere bearbejdede græske tekster fra klassisk og hellenistisk tid
- græsk morfologi og syntaks i det omfang, teksterne lægger op til det
- grundlæggende græsk ordforråd
- græske ord og begreber i de moderne europæiske sprog
- hovedlinjer i græsk historie og kultur i klassisk tid.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Kernestoffet uddybes og perspektiveres med oversatte tekster og med monumenter fra antikken. Det supplerende stof i græsk C uddyber de læste græske tekster og sætter dem ind i et større perspektiv. Der kan indgå materiale på engelsk, samt når det er muligt, på andre fremmedsprog.

2.4. Omfang

Forventet omfang af de græske tekster er normalt svarende til 10-15 sider.

Forventet omfang af øvrigt materiale er normalt svarende til 40-50 sider.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Undervisningen tager udgangspunkt i det almene sproglige niveau, eleverne har nået i almen sprogforståelse. Der lægges i undervisningen vægt på, at fagets sproglige og indholdsmæssige discipliner opleves som en helhed. Efter begynderfasen læses teksterne i helheder, som er tilstrækkelige til at give et repræsentativt indtryk af værk, genre eller forfatter. Der skal indgå ubearbejdet tekst i undervisningen. Der læses mindst tre forfattere eller genrer. Tekstlæsningen danner udgangspunkt for arbejdet med græsk kultur og dens betydning i senere kultur. I det sproglige arbejde lægges der vægt på, at eleverne tilegner sig en metode, som de kan anvende til at forstå og oversætte en græsk tekst.

3.2. Arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges, så den fremmer elevernes faglige nysgerrighed og engagement i forhold til fagets discipliner. I undervisningen indgår derfor gennem hele forløbet varierede undervisnings- og arbejdsformer. Selvom vægten i begynderfasen ligger på den sproglige indlæring, inddrages det kulturelle stof allerede fra begyndelsen, og digitale medier inddrages både i i det sproglige arbejde og i arbejdet med kulturstoffet. Efter begynderfasen indgår mere selvstændige arbejdsformer, der bl.a. forbereder eleverne til studieretningsprojektet, herunder også projektlignende forløb, hvor eleverne arbejder med bestemte problemstillinger og perspektiver eller innovative løsningsforslag. Eleverne inddrages i valg af arbejdsformer.

Undervisningen skal give eleverne en bevidsthed om forskellige traditioner for erkendelse og viden som forberedelse til at foretage et selvstændigt og modent uddannelses- og karrierevalg.

3.3. It

It og digitale medier og hjælpemidler inddrages løbende i undervisningen med det overordnede formål at fremme elevernes læreproces og støtte deres faglige udvikling. Elevernes evne til at søge, udvælge og formidle relevant fagligt materiale om den græsk-romerske oldtid med kritisk bevidsthed skal udvikles, og eleverne skal lære at anvende digitale værktøjer og ressourcer for de klassiske fag, så det bidrager til faglig fordybelse i arbejdet med teksterne. Græsk C bidrager til elevernes digitale dannelse, så de kan indgå ansvarligt, kritisk og etisk bevidst i digitale fællesskaber, både fagligt og alment.

3.4. Samspil med andre fag

Når græsk C indgår i en to- eller treårig gymnasial uddannelse, er faget omfattet af det generelle krav om samspil mellem fagene og indgår i stx i almen sprogforståelse i overensstemmelse med de regler, der gælder for dette forløb.

Når græsk C er studieretningsfag, vælges dele af kernestof og supplerende stof, så det bidrager til det faglige samspil i studieretningen. Græsk C indgår desuden i flerfaglige forløb, der forbereder eleverne til arbejdet med studieretningsprojektet. Dele af kernestof og supplerende stof vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil mellem fagene.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Den enkelte elevs viden, kundskaber og færdigheder i arbejdet med det sproglige og kulturelle stof evalueres løbende. Evalueringen skal give eleven viden om eget faglige standpunkt samt give eleven klare anvisninger på, hvordan det er muligt at forbedre sig. Evalueringen skal desuden bidrage til elevens refleksion over egen faglige udvikling og til elevens forståelse af progression i fagets discipliner. Udgangspunktet for evalueringen er de faglige mål.

4.2. Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en opgave, som fordeles ved lodtrækning. Opgaven skal bestå af:

- 1) en græsk eksamenstekst bestående af et enkelt stykke græsk tekst på højst 1/6 normalside prosa eller op til otte vers poesi udtaget repræsentativt dækkende blandt de læste tekster. Ved kortere tekster, f.eks. digte, kan flere tekster indgå i opgaven. Teksterne skal da være af samme forfatter
- 2) en antik ekstemporaltekst i oversættelse på op til en normalside.

Opgaverne, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet. Prøvematerialet vælges af eksaminator. Det samme prøvemateriale må anvendes højst to gange på samme hold. Prøvematerialet må ikke være

forsynet med vejledende spørgsmål eller instrukser. En normalside prosa er 2400 enheder (antal anslag inklusive mellemrum), en normalside poesi er 30 vers.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid.

Til eksaminationen må kun medbringes de notater, eksaminanden har udarbejdet under forberedelsen. Notaterne må ikke indeholde en oversættelse af hele eksamensteksten eller større sammenhængende dele heraf. Eksaminationen former sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator. Der prøves i oplæsning, oversættelse, sproglig analyse, indholdsforståelse og perspektivering. Hele den græske eksamenstekst oversættes. Eksaminator udpeger den eller de sætninger, der skal analyseres sprogligt. Eksaminanden skal redegøre for den græske eksamensteksts mening og indhold og for den sammenhæng, hvori den er læst. Med ektemporalteksten prøves eksaminandens evne til at sætte den græske eksamenstekst eller temaer fra undervisningen i perspektiv.

Hovedvægten ved eksaminationen lægges på den græske eksamenstekst.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Der lægges vægt på, at eksaminanden kan:

- anvende grundlæggende viden om græsk sprog og kultur i arbejdet med eksamensteksten
- anvende fagets grundlæggende metoder
- oversætte den græske eksamenstekst selvstændigt
- sætte den græske eksamenstekst eller temaer fra undervisningen i perspektiv.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.

Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at:

- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.